

Szerkesztőség és kiadó hivatal
Hely: SIMONFFY-ház a város-
házával szemben

HIRDETMÉNYEK.
Előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemények ide intézendők

Bérmentelen levelek csak ismert kezektől
fogadhatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben hához hordva vagy vidékre postán
küldve:

Egész évre	10 frt
Félévre	5 frt
Negyedévre	2 frt 50
Egy hónapra	1 frt

Hirdetési díj:

Öt-hasábsopetisorszeri beiktatásért 5 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyilttér 4 hasábsopetisorsért 20 kr.

XI. évfolyam. 1884.

Debreczen. Szerda, okt. 8.

197. szám.

Az új képviselőház.

Tehát törvényesen is megalakult már a képviselőház, s minthogy a főrendiház már korábban rendes kerékvágásba jött, a magyar törvényhozás most már dologhoz foghat.

Most midőn már az alakulás munkáján túl vagyunk, midőn az igazolások befejeztettek, önkénytelenül is kell, hogy eszünkbe jusson az ellenzéknek azon csatározása, melyet használt a választások előtt és alatt. Eszünkbe kell, hogy jusson az a — nem épen tisztességes — kortes fegyver, melylyel ellenünk tört minduntalan, mondván, hogy a kormány-párt csak iszonyu vesztegetések és preszsiók árán juthatott többségre.

Már hiszen ha a tisztelt ellenzéki kolompós uraknak olyan biztos tudomásuk lett volna illetőn műveletekről, ha azoknak a ránk kiáltott mindenféle rosznak, csak egy ezred részét is ránk tudták volna bizonyítani, meg lehet róla győződve mindenki, hogy nem késtek volna kérelmezni az olyan mandátum megsemmisítését, melyet csak eszem-iszom árán lehetett megszerezni.

És hogy mind ebből semmisen történt, azt láttuk; tehát hogy az a látma is a többi üres handabandák rovására megy, azt most már tudjuk, illetve tudják azok, a kik még ez ideig sem jöttek tisztába azzal a honboldogító ellenzéki politikával. Mert hiszen mi már régén ismerjük azt és kellő mértékkel tudjuk mérlegelni lármáikat.

A következmények megmutatták, hogy az ellenzéknek jelzett vádjai egyszerűen hatásra számított frázisok valának, minőkkel oda át bőven rendelkeznek. Az összes képviselők választásából alig került ki 15—20 kifogásolt mandátum, azok nagyjából is feltétel nélkül igazoltatott. Az a sok vád és gyanúsítás tehát mindazokra esik vissza, a kik azokat ellenünk forgalomba hozták.

Igaz, hogy most meg aztán azzal

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A cigány peczér.

— Elbeszélés a vadász életéből. —

Irta: Tóth Mór

ajánlva a gúti vadásztársaság tagjainak.

(Folytatás.)

— Légy nyugodt, megmagyarázom mindjárt honnan meritem kombinációt, azt hiszem elfogod fogadni szóról szóra, és nem támasztasz kétséget iránta.

— Bár mily bátor ember volt is Csányi Pesta, de fel nem tehető az róla, hogy a ráirányozott lőfegyver csövének neki mert volna menni egész 10 lépés közelségbe, azért okvetlen fel kell tenni azt a körülményt, mikép nem vette észre ellenét, nem vette pedig észre, mert nem nézett előre, hanem egyenesen a földön futó nyomokra és előre hajolva, szorosan maga elibe kellett neki nézni, mert fél öt órákor érkezett csak ezen helyre, mely időben ezen helyen már jó kétes homály uralkodott.

— A közelséget ellenéhez igazolják a mellébe hatolt posta golyók egymáshoz közeli távolsága, azon körülményt pedig, hogy ő is önvédelemre készült éslökész állapotában érte a halál teljesen igazolja az, hogy bal keze és lába kinyújtva, jobb keze és lába kinyújtva jobb keze és lába pedig összehúzóva van, a mi majd nem csalhatatlanul feltételezi azt, hogy ellenét ő is ezébe kapta, hogy Csányi Pesta fegyvere töltött állapotban lett feltalálva.

Barátom tévedező szemekkel mintegy ámulva nézett reám, úgy látszik voltak kétségei, a mik még mindig eloszlásra várakoztak.

takaróznak, hogy a kerületek nem akarják a reklamátióval járó költségeket, a mai igazolási eljárás mellett kockáztatni. De ez igen-igen gyenge érv. A kinek olyan nagyon „hallatlan“ sérelme van, nem sajnál az áldozatot is hozni a jogorvoslat érdekében. Hiszen itt megpláne minden költséget az elmarasztalt fél köteles megfizetni s így ha csakugyan vannak bebizonyítható hallatlan sérelmek, semmi kockázattal nem jár a kerületeknek, hogy jogorvoslatot éljenek. Arra meg aztán nem tud senki egyetlen példát sem felhozni, hogy ha valaha minden kételet kizárólag be lett bizonyítva a visszaélés hát az ne lett volna megtorolva is.

Különbén az ellenzéki honatyák eklatáns példáját adták lelkiismeretességüknek most is a képviselőházi választásoknál. Mert tudvalevő, hogy a jegyzők megválasztásánál a nyílt megállapodás ellenére szavaztak. A kormány-párt rá szavazott az ő jelöltjükre s ők nem szavaznak a megállapodás szerint, hanem az antiszemita képviselőkkel összejárva, ezek jelöltjeinek javára dolgoztak. Mindenesetre igen furcsa eljárás, hogy egyéb nevet ne adjunk neki, csakhogy veszélyes a közügyre nézve, mert ebből látszik, hogy a többség iránti ellenszenv annyira képes őket elragadni, hogy még az adott szó szentségét sem respektálják.

No de mindezek dacára is a ház megalakult és hiszik hogy üdvös működésben nem fog hátra maradni ez sem s míg az ellenzéki egyesült árnyalatok a megvalósíthatatlan programok labirintájában bolyonganak, addig a többség, a józan szabadelvűséget követve csak jót fog alkotni a hazára nézve.

Országgyűlés.

Budapest, oct. 7.

A képviselőház mai ülésében letették az esküt a bíráló és összeférhetlenségi bi-

— De hát mi jogosít fel azon feltevésre, hogy a gyilkosok orrvadászok voltak, miért nem lehetett szénegetők, meszesek, fatolvajok, vagy rabló zsványok?

— Az nagyon egyszerű, azt igen könnyen felvilágosíthatom, nem tudom meglesze vele elégedve a magyarazzattal.

— Azon nyomok ugyan is, melyeket Csányi Pesta felfedezett, és melynek nyomozására az erdész által kiküldetett, vezettek egész idáig a gyilkosság színhelyéig, hogy pedig azok orrvadászok nyomai voltak tanúsítja az, mikép egymástól 3—400 lépés távolságra egyenkönnyeg húzódtak fel a völgyből, s a nagyobb fák kérgén, melyek a nyom közelébe voltak meglátszott mindenütt a botlítás, amint azt dőngítették, s a vadat riasztották.

Bővebb bizonyítékul szolgál arra nézve hogy orrvadászok voltak a gyilkosok az, hogy a meggyilkolttól semmit sem vettek el, semmi ingóságát nem bántották, egyedül csak is lőszer zacskóit ürítették ki a mi semmi féle foglalkozásu embernek nem izgatja egy birvágást csak egy orrvadásznak, s csak is e fajta emberek nem feledkeznek meg még oly rettenetes catastrofnál sem arról, hogy a kínálkozó alkalmat az ingyen lőszer szerzésére elszalasztják.

— Hát a fegyverét — miért nem vitték el, ez még inkább képezhető sovár kapzsiságát az orrvadásznak.

— Bizonyynal gondolkoztak is rajta, hogy elvigyék — kézbe is vették — de ismét visszatették, hogy pedig ez így történt, tanúsítja az, hogy sokkal távolabb fekiútt a holttesttől mintha az a kerülő összehullása után eshetett volna ki kezéből. Azért nem vitték el, mert félték, hogy nyomukra fog vezetni.

Hogy a közvetlen tettes — a gyilkos csak egy volt az nem szorul magyarázatra,

zottsági tagok; megválasztott a választási bizottság 20 tagja egy tagsági hely a horvátok számára tartatván fenn 10 órákor az osztályok, s dében a ház ülése felüggasztetvén, a bizottságok alakultak meg. A 23 választás ellen beadott kérvény, nemkülönbén a c) osztályba sorozott 5 mandatum, tehát 28 választási ügy a 9 bíráló bizottság között kisorsolatott.

A képviselőház bizottságainak megalakulása. A képviselőház bizottságai a mai országos ülés közben következőleg alakultak meg: Könyvtári bizottság: elnök: Kiss Lajos, jegyző: Beksiés Gusztáv; gazdasági bizottság: elnök: a ház elnöke, jegyző: Csávossy Béla; igazságügyi bizottság: elnök: Apáthy István, jegyző: Matuska Péter; közoktatási bizottság: elnök: Zichy Antal, jegyző: Szathmáry György; mentelmi bizottság: elnök: Gromon Dezső, jegyző: Porubszky Jenő; naplóbíró bizottság: elnök: Bottlik Lajos, jegyző: Fűrök Zoltán; összeférhetlenségi bizottság: elnök: Csáky László gróf, jegyző: Urányi Imre; számvizsgáló bizottság: elnök: Lati novics Gábor, jegyző: Földváry Miklós; pénzügyi bizottság: elnök: Zsigmondy Vilmos, jegyző: Hegedüs Sándor; véderő biz: elnök: Tisza László, jegyző: Szerb György; zárszámadási bizottság: elnök: Prileszky Tádé, jegyző: Abonyi Emil; kérvényi bizottság: elnök: Vizsolyi Gusztáv, jegyző: Vámos Béla.

A költségvetés előadói A képviselőház pénzügyi bizottsága, a költségvetés egyes tárczáinak előadóivá a következő bizottsági tagok választották meg a kisebb tárczáknál: Lukács László; a pénzügyi tárczájánál: Hegedüs Sándor; a belügyi tárczájánál: Rakovszky István; a honvédelmi tárczájánál: Dárday Sándor; az igazságügyi tárczájánál Busbach Péter; a közoktatási tárczájánál: Országh Sándor; a közlekedési tárczájánál: Lukács Béla; a kereskedelmi tárczájánál: Wahrmann Mór.

A képviselőház igazoló bizottsága. A képviselőház állandó igazoló bizottsága megalakult és elnökévé Busbach Pétert jegyzőjévé Engelmayer Józsefet választá.

mert hiszen csak egy lövés okozta seb lát-szik a hullán, de hogy a bűnös társaság négy tagból állott, ezt a feltevést igazolja; azon másik két lábnyom, melyet a kerülő idáig nyomozott, valamint azon másik két lábnyom, mely a z zsigerei mellett található s nem ugyanazonos az ezen nyomokkal.

— Mi gyaníttatja azon feltevést, hogy ezek öz zsigerek, kérdé az én vizsgálóbíró barátom, megsemmelvé az általán mutatott nyomokat, és mi bizonyítja azt, hogy ha ezek öz zsigerek — ugyanazon időben lettek itt hagyva, és nem utóbb.

— Bizony azt nem valami nehéz bizonyítani, s ha vad' sz lett volna valaha nem is volna szükséges — mert hiszen első pillanatra látnád a nagyságából meglátnád abból is, hogy makk maradvánnyal vannak telve, meglátnád az itt-ott elhulott öszsörből, de ha mindez nem volna elég, megláthatnád, ha kifejtették volna — mint én tettem azt, az egér nagysága már kifejezett öz magzatból, mely im itt van, még azt is, hogy az orvok által lövetett vad egy kifejezett vemhes öz suta volt.

Az pedig, hogy hátí kosárba lett belegyűrve a lött vad, annak nyoma itt van a tűzhely melletti fánál, a hol a hátí kosár négy lába a közeli tűz miatt megolvadt talajon ezt a négy lyuk nyomát hagyta hátra alatta azon vértöcsével, és néhány öszsörrel, mely leszivárgott a kosárból, és itt hátra-maradt.

Miután tehát felfedeztünk a meghalt kerülőn kívül még négy emberi lábnyomot, melyek innen a patakig vezetve elvesznek, el kell fogadnunk valónak azt a feltevést, — mikép az orvdászok négyen voltak — három pár, egy pedig a keskeny szalmasarku intelligensőbb egyén — és hogy el kell fo-

A képviselőház állandó osztályai következőleg alakultak meg: I. osztály: elnök: Csáky László gróf, jegyző: Molnár Viktor; II. osztály: elnök: Szitányi Bernát, jegyző: Gajáry Odón; III. osztály: elnök: Tisza Lajos gróf, jegyző: Beksiés Gusztáv; IV. osztály: elnök: Prileszky Tádé, jegyző: Münich Aurél; A. osztály: elnök: Vizsolyi Gusztáv, jegyző: Csávossy Béla; VI. osztály: elnök: Apáthy István, jegyző: Szathmáry György; VII. osztály: elnök: Dacsó Pál, jegyző: Szögyény Géza; VIII. osztály: elnök: Szilágyi Virgil, jegyző: Porubszky Jenő; IX. osztály: elnök: Gromon Dezső; jegyző: Török Zoltán.

A horvát tartománygyűlés.

Zágráb, okt. 6.

A horvát tartománygyűlésen ma ismét igen viharos jelenetek fordultak elő. A terem igen mozgalmas képet mutatott. Napirenden volt dr. Merkovics sürgősségi indítványa, mely szerint a gyűlés vegye tárgyalás alá azon képviselők ügyét, kiket az osztályok igazoltak ugyan, jóllehet az illetők megválasztása ellen kérvény érkezett be. Ez indítvány nem volt tárgyalható, mert a benne foglalt kérelem a házszabályokba ütközik.

De az indítványozó nem is akarta, hogy az tárgyalassék, mert az indítványt csupán azért tette, hogy hosszas vitát idézhessen elő. Ezt a célját el is érte. A vita nem volt érdekes, bár dr. Markovicson kívül Crnkovics, Mazura, Kamenar, Spevecz, Radosevics, Zsivkovics báró, Starcevicus Dávid és Sram is résztvettek benne. A szónokok száma tehát igen nagy volt, s az említettek közül többen a Starcevicus-párt legismertebb tagjai közé tartoznak.

Starcevicus az ő szokásos modorában beszélt és kevés újat mondott. Ráragatta a választási eseményeket, s nagy fel-tűnést keltett, hogy az elnök egyszer sem szakította félbe beszédét, bár a többség több ízben zajosan tiltakozott a nemzeti párt és a kormány ellen intézett támadások és inzultusok ellen. Starcevicus Dávidot az elnök nyugalma és a nemzeti párt tiltakozása rendkívül izgatta. Hangja mind élesebbé vált, s hevesen hadonászott.

Mikor Sram Starcevicus után szólni akart, az utóbbi rákiáltott: „Ez az ur kötelességszerűen szolgál fog beszélni.“ —

gadnunk azt, hogy ezen négy egyén a patak mentén annak folyását követve léptek a székerntra — s mentek széjjel a világba.

Eddig tartott az én előadásom, melynek bevezetével az én barátom kinyuladt arccsal, ragyogó szemekkel kiáltott fel: —

— Nagyszerű, pompás, most már okvetlen meg fogjuk találni a bűnösöket — no nem hiába, hogy Rádaival voltál Szegeden, lát-szik is rajtad

A vizsgálat végeredménye azonban megmutatta, hogy bizony hiába voltam Rádaival Szegeden, mert nem egészen úgy derült ki a tényállás, mint az én éles combination feltételezte.

De hát nem csalhatatlan az ember, ha még királyi ügyész is.

IV.

Gottviktus (Gottvietus — gyakran előforduló név a palócoknál, úgy hiszem Vidonia de bizonyosan nem tudom.) lakodalmi ki volt tűzve szombatira! — az azért nem változtatott a határidőn, hogy Pesta sógorát ép szombaton hozták halva le a bérczről, és terítették ki az első házba.

Szegény ember jó előre elszokott készülni ilyen ünnepekre. Borjut vág, kenyéret, kalácsot süt, elfogadja a küldött ajándékokat a meghívott vendégektől, megfogadja a főzönéket, és a muzsikát, megveszi a vőfélyek és násznagyok kendőit, a mi fő bejelteni az esküvő napját a Tyistyelenő urnak — és végre meggyóvónik.

(Folyt. köv.)

Sram így válaszolt: Kérem, hallgasson meg, a mint én is meghalgtam őt. Ha azonban minden áron beszélni akar, beszéljen úgy, mint a művelt társaságban szokásos, s a mint azt az illető szabályainak legelőmibb törvényei előírják.

E szavakra a többség padjairól zajos zsvió kiáltások hangzottak föl.

Sram ezután szóhoz jutva, kijelentette, hogy szavaierl mind a tartománygyűlésen belül, mind azon kívül helyt fog állani. Majd hosszabb beszédben igazolta a többség eljárásának helyes voltát, s végül ismét Starcevic felé fordulva, visszautasította vádjait.

Starcevic ismét közbekiáltott, azt állítván, hogy Sramot a hivatalnokok választották meg.

Sram erre még azzal töltötte meg beszédét, hogy Zágráb polgárait a Starcevic-pártiak annyira terrorizálták, hogy a polgárok legnagyobb része csupán attól való félelmében szavazott az ellenük jelöltjeire, hogy vagyunkban kárt fognak szenvedni. Már ahhoz is nagy bátorság kellett, ha valaki egyáltalában nem szavazott. Annyi tény, hogy Starcevic pártívei bedobálták azon polgárok ablakait, akik nem az ő jelöltjükre szavaztak.

Starcevic kissé zavarban volt, s nem tudván egyebet válaszolni, azt kiáltotta: „Jó, hogy még legalább félnek.“ Ezután újra beszélni akart, de a többség zajában elveszett szava.

Erre Kamenar emelkedett fel, aki-ről Starcevic azt mondta volt, hogy bár hivatalából sikkasztás s család pénzkezelés miatt bocsátották el, mégis a kormány segélyével választatott meg.

Kamenar így szól: Vajjon képes emás becsületét bemocskolni az olyan ember, a kinek magának sincs becsülete? S tudjátok-e, ki vádolt engem. Egy Starcevic párti merészkedett ezt tenni. (Zajos felkiáltások a Starcevic-pártiak részéről: Ki volt az? Ki volt az? Hamenar: A ti legbuzgóbb pártíveitek, Francs alispán tette. Ez tehát az bizonyítja, hogy vannak Starcevic-párti hivatalnokok is. Artatlanságom bizonyítékát éppen abban találom, hogy a kormány hívei rám szavaztak. Ez nekem a legnagyobb elégtételül szolgál. Mig élek, mindig a legerélyesebben fogok küzdeni Starcevic ellen.

Starcevic személyes kérdésben szólalva fel azt mondja, hogy nem akarta Kamenart gyenosítani. Kamenar azonban a ház többségének zajos többsége között utasítja vissza az ilyen kárpótlást.

Ezután még Markovics élt a zárószóval. Erre Mazzura sűrűségi indítványt nyújtott be, melyben egy három tagu bizottság kiküldését kéri. E bizottság arra lenne hivatva, hogy megvizsgálja a kormánynak a választások körül kifejtett eljárását. A terjedelmes indítvány 35 pontban emel vádat a kormány ellen. A vádak főleg oda irányulnak, hogy a kormány a hivatalnokokat és az államtisztviselőket utasította, hogy a nemzeti párt híveire szavazzanak. Az indítvány sűrűsége elvettett.

Holnap folytatni fogják a bizottságok választását.

Az akadémia ülése,

(Okt. 6.)

Az akadémia a nyári szünet után tegnap újra megkezdte munkálkodását. Az új

A tenor.

Elbeszélés.

Írta: Fenyéri Mór.

(Folyt.)

— No az operette mindenestre kedvesebb gyerekekből áll, — folytatja a seladon fülértő kappanhangjával. — Nézze csak nagysád, ott megy a tenorista.

— Ah, az a tömzsi cylinderes?

— Nagyon originális fickó! Tegnap már próbálta a színház acenstikáját és annyit biz-zonyosra vett, hogy nálunk kevesebb a léghuzam, mint másutt.

Arnold ur kifeszített vitorlafüveivel az ilyen beszédekből egy hangot sem szalaszt el. Az értelmes szemeket óvó, rakoncátlan, kék „swikkert“ ideges mozdulattal erősíti meg busos orrán és gracióz fejbólintással üdvözlő legujabb, hódoló barátját.

Az ilyen prológszótakra rendszeren egy rajongó kardalárt szokott magával vinni, kinek vásári-dobos módjára, fogas zenei és énekproblémákat fejteget.

Más nap aztán tüneményeszerű hatást ér el a színpadon, s harmadnapon megindulhat annak fejtegetése, hogy mely látszólag menyinyi önfeledéssel csüggték rajta.

Hogy abból a husz menyasszonyjelöltből és tíz megszoktethető asszonyból mért nem vitt még egyet sem haza, annak ismét alapos okai vannak — de csitt! ne szellectsük szentségtörő kézzel a családi titkokat...

Boldog fotografusok! ha tudtátok volna, mire kérégeti el ez az ujkori Alcibiád mutatványkepeit legsikerültebbjeit...

Arnold ur merész kapaszkodással nyult a szekrényen felhalmozott torokdóz szerekhez. Lessdort egy csomó földi, fü, malátá és egyéb czukorkák terhétől megszabadult katalyt, s aztán elővette a „snellsiedert“, hogy

munkaszak összes ülésével nyílt meg, melyen dr. Pauler Tivadar elnökült.

Fraknoi Vilmos főtítkárr az akadémiaért vesztésegekről tett jelentést. Frankenburg Adolt, Pompéri János, Vandrak Andrá és Lichner Pál (pozsonyi jogakadémiai tanár) levelező tagok elhunytát jelenté, melegen emlékezvén meg az elhunytak érdemeiről. Az emlékezéséről az illető osztályok fognak gondoskodni.

Gyulai Pál az 1882 — 83 évi Pécezy drámai pályázat eredményéről tett jelentést. Az ügyrend szerint csak tisztán a magyar történetből vett színművek pályázhattak és pályázónak tekintendő minden ily színmű, mely az említett időkben akár pedig valamely színpadon adatott elő s a pályázati határidőn belül kéziratban az akadémiához beküldetett. Jutalma 1000 arany forint. Bírálok voltak: Gyulai Pál, Szász Károly és Csiky Gergely. A pályázati határidő letelteig kézirat nem küldetvén be, a bíráló bizottság csak a nyomtatásban megjelent történeti színműveket vehette tekintetbe. Ilyent képtől talált a bizottság: Dóczy Lajos „Utolsó szerelem“ című vigjátékát és Bartók Lajos „Kendi Margit“ című színművét. A bíráló bizottság egyik tagja a „Kendi Margit“-nak ki akarta adni a jutalmat, de a többség úgy találta, hogy az említett művek sem történeti hűség úgy találta, hogy az említett művek sem történeti hűség, sem költői becs tekintetében nem olyanok, hogy jutalomra érdemesek volnának s azért azt a javaslatot terjeszti az akadémia elé, hogy a jutalom ne adassék ki.

Az elnök határozatilag kimondta, hogy a Pécezy jutalom a bíráló bizottság véleménye alapján (ezuttal már másodízben) ki nem adatik, a díjakat a nemzeti színház pénz alapjához fogják csatolni.

Az elnök határozatilag kimondta, hogy a Pécezy jutalom a bíráló bizottság véleménye alapján (ezuttal már másodízben) ki nem adatik, a díjakat a nemzeti színház pénz alapjához fogják csatolni.

„Magyarország adomákban.“

— Kérem a t. közönséghez —

Régóta foglalkozom egy tervvel: összegyűjteni s egy csomóban kiadni azon adomákat melyek kiválóbb emberekről, egyes helyiségekről szólnak, a politikai és társas élet nevezetesebb eseményeit illusztrálják, röviden: azokat a melyek jellemzőn tüntetik fel a magyar ember észjárását, szokásait. — A mennyire módomban volt, gyűjtöttem is ilyeneket, hanem a mit így egy ember imittamott hallhat, az bizonyára csak igen kis részben meritheti ki az adomákban ezt a speciális körét; — nem akarván tehát fél munkát végezni, a t. közönséghez fordulok egy szives kérelemmel.

Kérem ugyanis: méltóztassék az egyes vidékeken divó ilyen — bár mi kis jelentőségűnek is látszó — adomákat hozzám beküldeni. Különösen kérem pedig erre a t. lelkész, tanító és jegyző urakat, mint a kik a közönséggel, épen a néppel sűrűn érintkeznek s így hamarabb hozzá is jutnak azokhoz az adatokhoz, melyek beküldése által nekem a „Magyarország adomákban“ című gyűjtemény szerkesztését könnyebbé teszik.

Hogy e kérelem által a gyűjteményt mintegy közérdekeltség tárgyává igyekszem tenni, ahhoz bátorságot a népköltési gyűjtemények szerkesztőinek a példájából veszem, mert azt hiszem, hogy jó részben az én adomások könyvem is kiegészítő részét képezheti ama népköltési gyűjteményeknek.

A művet, — mely lehetőleg a tél folya-

pro apertorium egy kis saját felfedezési szörpöt kotyvaszon össze.

Mióta a patentirozott beléggő gép elplodált, egyelőre nem bizik többé egy doctóban sem. Most már csak pihenő bizonyítványokért toppan be hozzájuk, s olyan szakavatottsággal beszél bajáról, hogy a doctor urak számalmas mosoly kíséretében adják meg magukat az ó léleteinek.

Amint rendes pedantériával maga elé állítja a mystikus felirat, öblös üvegeket, megborad; hátán hiedu ránkás fut végig, szemei elé mintha fátvöl borulna, feje, füle ismeretlen zugástól vonaglik.

De ez a gyöngöseség csak csak egy percig tart. A következő pillanatban megrázkódik és ujult erővel lát az egyedül üdvözítő curához.

A pestonka besivít az ablakon, hogy újra itt van egy ur, a director hatalmas mindene, mire Arnold barátunk ijedten bocsátja le az ablak függőnyeit.

Ez a protan színésznépség ne csináljon guay tárgyat abból, hogyan áldozik ő a művészetnek!

— No hát mi lesz már, Hornyai ur, szóial meg a mindenes — és kiakarja feszíteni az ablaktáblát.

— Megyek már; csak a cylinderemet kefélem ki.

— Ugyan hagyja el, hiszen nem batyubálba készül most.

De már erre a confidentiára Arnold is kiasapja az ajtót, és meztelen vállal mellett sem törődve az éles reggeli levegővel, valódi ősi modorban teremtettézi le a minde nest, ki még vigyorgoni sem átal fraternizáló megjésére.

— Jó, jó, — hunyorog az ismét és faképnél hagyja a felbőszült tenoristát.

Arnold ur egy véletlenül feldőlt és taralmát szélinek eresztett üvegen tölti ki mérget. Amidőn azonban lecsillapul, úgy em-

mában megjelenik, — jelesebb rajzolónk fogják gazdagon illusztrálni.

Kérem a hazai t. ujság-szerkesztősegeket, hogy e sorokat b. lapjokban lehetőleg egész terjedelemben közöljék sziveskedjenek.

Budapest, 1884. okt. 5.

Szabó Endre,

az „Újság“ szerkesztője
(Szállása: József-körút 84.)

A „Tisza“-„Phönix“ szerződéséről.

E lapok tegnapi számában neven alatt közölt cikkkel azon állítást, hogy a „Tisza“ eleni csődnitása napja után lejáró díjváltók be nem váltandók, — hibásan tulajdonították nekem; mert én a „Magyar kereskedők lapja“-ban csak annyit mondtam, hogy a „Phönix“ kötvényeit el nem fogadott felek által kiadott azon díjváltók ellen, melyeknek lejáráta f. é. Julius 25 utára esik, — a fentebb előadott kifogás hozható fel.

A „Magyar kereskedők lapja“-ból pedig hihetőleg nyomdai elnézésből, kiharadt az én közleményem, azon lényeges része, melyben azon kérdésre: quid consilii? mi tanácsosabb, elfogadni-e a Phönix biztosítási kötvényét a Tiszé helyett vagy nem? határozottan azt feleltem volt, hogy ez élszerűbb a Phönix kötvényét elfogadni, — különben elvesztik a felek az ingyen hatodik évet.

Minthogy a „Tisza“ tüzhiztosítottjainak lehető teljes tájékoztatást kívántam adni; de távol van tőlem, hogy bármely biztosító társaság ellen, vagy mellette állást foglalni kívánjak; nem mellőzhettem a fentebbi helyre igazításokat.

Debreczen, 1684 Okt. 8.

Szilágyi Károly

a „Tisza“ bizt. társ. csőd-tömeg-gondnoka.

Országos kiállítás.

— A jövő évi országos kiállításra oly sok kiállító jelentkezett és daczára a a helyek leszállításának, még annyi területre volna szükség, hogy a főváros által a kiállítás céljaira átengedett hely teljesen elégtelennek bizonyul, annál is inkább, mert minden oldalról a főnyerdőséke kimélete kívánatik. Ennek következtében az országos kiállítási bizottság azzal a megkereséssel fordult a fővároshoz, hogy a kiállítás részére további alkalmas terület engedtessek meg át, a hol a szükséges pavilonok felállitathassanak és e célra a városliget ama részletét hozta ajánlatba, a hol lövészbödök, bábszínházak stb vannak — kivéve a kis kioszkot. A főváros képviselői és a kiállítási bizottság tagjából alakult vegyes bizottság legközelebb megtekinté az említett helyet és egyöntetűleg oda nyilatkozott, hogy az a tér az országos kiállítási bizottság rendelkezésére bocsátható, ha az a jelenleg ott levő bödöknek a város által megjelölendő más helyre való áthelyezéséről gondoskodni fog. A főváros képviselői testület legközelebb ezen ügyben határozni fog s nem szenved kétséget, hogy e helyet a kiállítás rendezőinek rendelkezésére fogja bocsátani.

Gróf Szechenyi földmívelés, ipar s kereskedelemügyi miniszter néhány nap

lékszik vissza, hogy méltatlankodása közben már is egy pár gixerrel szaporitá bábérjait.

Szentséges isten! mi lesz a mai három magas b-ből?

Midőn végre elkészült a toillette-vel erős vágyat érez pár szippantással szerezni új erőt, de elfelejtett szalonyufát rekvirálni a kávéházban, inkább lemond tehát az élvezetről, semhogy kénnel inföziálja orr és torok rendszerét.

Az utczára érve ismét kiderül az arcz, kecsesen köszön jobbra-balra és vidám füttyözéssel érkezik a színház elé, erősen vértelve magát a collegák élcelődése ellen...

A próbát Arnold ur késedelmé miatt pár helyen megismételték s az ebből származott csatapatét Arnold ur azzal ellensúlyozta, hogy a primadonna segélyével neki rontott az igazgatónak a bűdös petroleum-lámpásokért.

A petroleum gőz ártalmas a hangszalagokra, s a director ur már háromszor is megígérte, hogy olajjal fogja helyettesíteni. És most nem elég igeret be nem váltása, hanem még próba alatt töltögtatik azt a fullasztó nedvet. Az élelmes director azzal védekezett, hogy három hét múlva úgy is más-kép lesz minden. B... re mennek, és ott a légszerző segélyével Hornyai ur hangja is jobban fog érvényesülni.

Erre a malitiára már nem reflectált Arnold ur. Sokkal inkább lenyűgözte az új-ság, hogy a director csakugyan elnyerte szülvárosát.

Nem is volt nyugta egész ebéd alatt. Asztaltársra fölöttébb elbámult, hogy Arnold urat még ez a jó ujság sem teszi bőkezűvé s a szülőföldi diadalokért sem ereszt meg egy liter bort. — No ez igazán nem érdekes rá, hogy annyiszor védelmeztem őt rekedtségért.

De Arnold ur mit sem hederit az édes-

előtt a kiállítási épületeket behatóan megvizsgálta s Trefort minister is kün volt a kiállítás helyén, a hol nem győzte eléggé dicsérni az épületek külső szépségeit, melyek gyors építése által a legkellemesebben volt meglepetve.

Napi hírek.

— Az új ipartörvény életbeléptetése a főkapitányi hivatalnak nem kevés dolgot ad. A kapitányi hivatal most a szükségessé vált különféle szabályrendeletek megalkotásával foglalkozik.

— Öirey Flóra szintársulatunk egyik kedvelt primadonája, mint örömmel értesülünk már a héten megérkezik s itt vasárnap a „Pirus bugyelárisban“ fog először fellépni, hétfőn pedig „Cókonszerzett“ véglegényben játsza el kitünő szerepét.

— Honvéd tartalékosok szerele. A m. kir. 45 ik honvédszázalaj parancsnokságával egyetértőleg megállapított terv szerint az ellenőrzési szemle városunkban folyó évi október hó 20. és 30. napján reggeli 8 órakor a Péterfia-utcai honvédkertben fog megtartatni. Miután az ellenőrzési szemle megjeleni kötelezett honvéd behívása — az eddigi szokott módtól eltérőleg — a felsőbb rendeletek és a nyilvántartási utasítás 32-ik szakaszának 9-ik pontja értelmében nem behívó-jegyek, hanem az általános és nyilvános hirdetések kifüggesztése által eszközöltetik; — az ellenőrzési szemle minden tartósan szabadságot és tartalékos honvéd, különbség nélkül arra, ha valjon az Debreczenben illetékes, vagy pedig városunkban csak ideiglenesen tartózkodik, — honvéd igazolványi könyvecskéje elhozatala mellett, a fentkített helyen és időken, minden további időzés vagy felhívás bevétele nélkül az ellenőrzési szemle megjeleni tartozik. Az esketési és özvegysegéi bizonyítványok elhozatala nem kívántatik. Hogy pedig az ellenőrzési szemle által mindenki foglalatosságában a legrövidebb időig gátoltassék, — a megjelenésre következő sorrend állapittatik meg, ugymint: Az 1884. évi október hó 29-én az 1874, 1875, 1876, 1877, 1878, 1880, 1881-ik évben sorozott honvédek; ugyszinte az 1873-dik évbéli tartalékosok és 1874, 1878, 1880, 1883. évben sorozott és 1873. évbéli tartalékos huszárok, — az 1884-dik évi október hó 30-án pedig a városunkban tartózkodó más községbéli születésű idegen magy. királyi és császári királyi osztrák honvéd zászlóaljokhoz tartozó szabadságos és tartalékos honvédek. — Az ellenőrzési szemle megjeleni nem köteleztetnek azok, kik az 1884 évben tényleges szolgálatban állottak; — továbbá katonai kiképzetésben vagy fegyvergyakorlatban részt vett-k, és az 1872-dik évbéli tartalékos honvédek. Az utószemle a fentkijelölt helyen folyó évi november hó 17-ik napján reggel 8 órakor lesz. Ha valaki a megjeleni köteleztettek közül a fő- és utószemléről is elegendő ok nélkül elmaradna, — az katonai fegyelmi büntetés alá fog vonatni — Debreczen 1883. október hó 5-én. A városi tanács.

— A ki mulatni akar, annak ajánljuk, hogy nézze meg a holnapi színelőadást, a mikor Csiky Gergely új vigjátéka a „Buborékok“ kerül színpadra, a melyben a mulattató jelenetek egymást váltják fel.

— A Függetlenség czimszalagjai. Röviden emlitettük már, hogy a Függetlenség szombaton nyomdát cserélt oly módon, hogy Fanda József nyomdász nál több mint

kés asztaltársr apprehensiójára; rohan hazafelé, lehemperekik a még neki is rövid kánpéra, most kezd csak igazán álmodozni a multról, jövőről.

„Malvin“! oh, ez a név hányszor reszketteté meg szívet, midőn arra gondolt, hogy talán mégis csinálhatna egy jó partiet a hermincz országos szépség valamelyikével. Es ő, a hűtelen, ki miatt most bujdosni kényszerül, vajon hát boldog lett e az arendás fiával?

Hisz azzal az ugrifüléssel mindig kiálta a versenyt; azt maga az imadott is elismerte.

Arnold ur még most is érzi, amint a selyemkarok vállára simulnak és Malvin kis asszony gyönyörítisan tekiut szemébe a „Hullámzó Balaton“ mélaus accordjai mellett.

Igenis, Arnold ur zongorázott, énekel, büszkeége volt a város dalárdájának — és még is!...

A jegyző ur az érdekes dalárda elnöke fiának tekinté, egy lépést nem tudott tenni nálla nélkül. Kartyában, vadászaton, hivatalban mindég Arnold ur volt a szakmany és még is...

Csak egy dologban volt előnye az arendás fiának! Arnold barátunk nem tudott nem tudott táncolni. Az arendásfiu nem kapott, de osztogatta a kosarakat a „Bika“ „Fehér ló“ és „Fekete kandur“ báljain.

De hát elég ez arra, hogy olyan fenkölt lélek, mint Malvin kisasszony elfogassa magát „Skiz“ urammal?

Nem és ezerszer is nem!

Még most is érzi, mint bozolgatja tündér ujjával, Malvin az ő dus fürtjeit. Még most is hallja mint élcelődik az arendásfiu kopaszágán, s mint dicséri az Arnold ur erőteljességét.

(Folyt. köv.)

teket behatóan meg-
t minister is kün volt
bol nem gyözte eléggé
fűsö szépségeit, melyek
legkellemesebben volt

Hírek.

rvény életbejuttatása
ak nem kevés dolgot
al most a szükségessé
rendeletek megalkotá

szintársulatunk egyik
mint örömmel értesü-
érkezik s itt vasárnap
fog először fellépni,
s szerzett vő-
el kitűnő szerepét,
lékosok szemléje. A
szülőj parancsnoksá
egállapított terv sze-
amle városunkban fo-
és 30. napján reggeli
zai honvédelaktanyaban
s az ellenőrzési szem-
ett honvéd behívása —
ól eltérőleg — a fel-
nyilvántartási utasítás
pontja értelmében nem
az általános és nyil-
űgesszítése által esz-
szési szemlére min-
olt és tartalékos hon-
arra, ha valjón az
vagy pedig városunk-
artózkodik, — honvéd
elhozatala mellett,
döken, minden további
evárása nélkül az el-
jelenlenni tartozik. Az
bizonyítványok elho-
Hogy pedig az ellen-
lenki foglalatosságá-
g gátolassék, — a
sorrend állapítatik
évi október hó 29-én
1877, 1878, 1880,
honvédek; ugyszinte
talékosok és 1874,
n sorozott és 1873,
ok, — az 1884-dik
pedig a városunkban
születési idegére
ári királyi osztrák
tartozó szabadságos
— Az ellenőrzési
kötelezettenek azok,
eges szolgáltatásban ál-
nai kiképzetésében
n részt vettek, és
ékos honvédek. Az
helyen folyó évi
reggel 8 órakor lesz.
őtelezettek közül a
gendő ok nélkül el-
fegyelmi büntetés
eczen 1883. október

kar, annak ajánl-
napjai szünetelést,
ly új vigjátéka a
s, a melyben a mu-
váltják fel.
g czimszalagjai.
hogy a Független-
seréit oly módon,
dászánál több mint

jjára; rohan haza-
neki is rövid kana-
zón álmódolni a
név hányszor resz-
arra gondolt, hogy
egy jó partiet a
ég valamelyikével.
log most büjdosni
log lett e az aren-

lással mindig kiálta
inádott is elis-
is érzi, amint a
nak és Malvin kis
tekiüt szemébe a
s uszácordjai mel-

ngorázott, érekel-
dalárdájának —
mes dalárda elnöke
nem tudott tenni
vadászaton, hiva-
volt a zsákmany

volt előnye az áren-
nk nem tudott nem
ásán nem kapott,
a „Bika” „Fehér
ájain

hogy olyan fenkölt
ony elfogassa má-
em!
nt hozzatják tűn-
dus fűrtjeit. Még
lódik az árendá-
ticseri az Arnold

száma: 1884-dik
pedig a városunkban
születési idegére
ári királyi osztrák
tartozó szabadságos
— Az ellenőrzési
kötelezettenek azok,
eges szolgáltatásban ál-
nai kiképzetésében
n részt vettek, és
ékos honvédek. Az
helyen folyó évi
reggel 8 órakor lesz.
őtelezettek közül a
gendő ok nélkül el-
fegyelmi büntetés
eczen 1883. október

száma: 1884-dik
pedig a városunkban
születési idegére
ári királyi osztrák
tartozó szabadságos
— Az ellenőrzési
kötelezettenek azok,
eges szolgáltatásban ál-
nai kiképzetésében
n részt vettek, és
ékos honvédek. Az
helyen folyó évi
reggel 8 órakor lesz.
őtelezettek közül a
gendő ok nélkül el-
fegyelmi büntetés
eczen 1883. október

száma: 1884-dik
pedig a városunkban
születési idegére
ári királyi osztrák
tartozó szabadságos
— Az ellenőrzési
kötelezettenek azok,
eges szolgáltatásban ál-
nai kiképzetésében
n részt vettek, és
ékos honvédek. Az
helyen folyó évi
reggel 8 órakor lesz.
őtelezettek közül a
gendő ok nélkül el-
fegyelmi büntetés
eczen 1883. október

száma: 1884-dik
pedig a városunkban
születési idegére
ári királyi osztrák
tartozó szabadságos
— Az ellenőrzési
kötelezettenek azok,
eges szolgáltatásban ál-
nai kiképzetésében
n részt vettek, és
ékos honvédek. Az
helyen folyó évi
reggel 8 órakor lesz.
őtelezettek közül a
gendő ok nélkül el-
fegyelmi büntetés
eczen 1883. október

száma: 1884-dik
pedig a városunkban
születési idegére
ári királyi osztrák
tartozó szabadságos
— Az ellenőrzési
kötelezettenek azok,
eges szolgáltatásban ál-
nai kiképzetésében
n részt vettek, és
ékos honvédek. Az
helyen folyó évi
reggel 8 órakor lesz.
őtelezettek közül a
gendő ok nélkül el-
fegyelmi büntetés
eczen 1883. október

száma: 1884-dik
pedig a városunkban
születési idegére
ári királyi osztrák
tartozó szabadságos
— Az ellenőrzési
kötelezettenek azok,
eges szolgáltatásban ál-
nai kiképzetésében
n részt vettek, és
ékos honvédek. Az
helyen folyó évi
reggel 8 órakor lesz.
őtelezettek közül a
gendő ok nélkül el-
fegyelmi büntetés
eczen 1883. október

száma: 1884-dik
pedig a városunkban
születési idegére
ári királyi osztrák
tartozó szabadságos
— Az ellenőrzési
kötelezettenek azok,
eges szolgáltatásban ál-
nai kiképzetésében
n részt vettek, és
ékos honvédek. Az
helyen folyó évi
reggel 8 órakor lesz.
őtelezettek közül a
gendő ok nélkül el-
fegyelmi büntetés
eczen 1883. október

száma: 1884-dik
pedig a városunkban
születési idegére
ári királyi osztrák
tartozó szabadságos
— Az ellenőrzési
kötelezettenek azok,
eges szolgáltatásban ál-
nai kiképzetésében
n részt vettek, és
ékos honvédek. Az
helyen folyó évi
reggel 8 órakor lesz.
őtelezettek közül a
gendő ok nélkül el-
fegyelmi büntetés
eczen 1883. október

száma: 1884-dik
pedig a városunkban
születési idegére
ári királyi osztrák
tartozó szabadságos
— Az ellenőrzési
kötelezettenek azok,
eges szolgáltatásban ál-
nai kiképzetésében
n részt vettek, és
ékos honvédek. Az
helyen folyó évi
reggel 8 órakor lesz.
őtelezettek közül a
gendő ok nélkül el-
fegyelmi büntetés
eczen 1883. október

száma: 1884-dik
pedig a városunkban
születési idegére
ári királyi osztrák
tartozó szabadságos
— Az ellenőrzési
kötelezettenek azok,
eges szolgáltatásban ál-
nai kiképzetésében
n részt vettek, és
ékos honvédek. Az
helyen folyó évi
reggel 8 órakor lesz.
őtelezettek közül a
gendő ok nélkül el-
fegyelmi büntetés
eczen 1883. október

száma: 1884-dik
pedig a városunkban
születési idegére
ári királyi osztrák
tartozó szabadságos
— Az ellenőrzési
kötelezettenek azok,
eges szolgáltatásban ál-
nai kiképzetésében
n részt vettek, és
ékos honvédek. Az
helyen folyó évi
reggel 8 órakor lesz.
őtelezettek közül a
gendő ok nélkül el-
fegyelmi büntetés
eczen 1883. október

négyezer frt adósságot hagyott hátra a czim-
szalagokat szombaton este átvitték Bartalits
Imre nyomdájába. Fanda J. az este följelent-
vén a redőrségnél, ma éjjel fél három órakor
Zsaruay rendőrkapitány, Fanda J. nyomdász
és két polgári biztos megjelentek Bartalits
nyomdájában, éppen abban az időben, midőn
a kinyomott lap példányainak czimszalagozá-
sához kellett volna fogni. Az egyik rendőr
ekkor kijelentette, hogy a Függetlenség czim-
szalagjait a törvény nevében lefoglalja. A
Függetlenség jelenlévő emberei tiltakoztak
ez ellen, de a rendőrök öt nagyobb és egy
kisebb csomag czimszalagot lefoglaltak s a
főkapitánysághoz szállították. Ma reggel a
főkapitányságnál a Függetlenség szerkesztő-
sége nevében megjelent egy munkatárs s
óvást emelt a rendőrség eljárása ellenében
s tiltakozást jegyzőkönyvbe vettette. A viz-
sgálat éle különösen Tóth János, a „Függetl-
ség” expeditora ellen irányult, mert ő vitte
el szombaton este Fanda nyomdájából a
czimszalagokat Verhovay Gyula parancsára.
Fanda képviselője, Polónyi, lopással vádolja
a Függetlenség intézőit. Tóth expeditora is az
éjjel bekísértetett a redőrséghez, de szabadon
bocsátották. Fanda kijelenté, hogy röktön le-
mond a czimszalagokról, ha neki Verhovay
elfogadható kezesét állít. A Függetlenség
vidéki példányainak csak egy részét küldetett
el a postán, az is írott czimszalagok alatt.
Debreczenbe egy sem érkezett.

— Öngyilkosság. Ma reggel László
Ferenc nevű taligás pétéria utcai laká-
sán föbe lötte magát. Ugy halljuk, hogy a
szerencsétlen öngyilkos már napok óta zava-
radott elméjű volt.

— Szolnokon vasárnap este meleg ová-
ciókban részesítették Beniczky Ferenc volt
főispánt s új helygüi államtitkárát. Este fé-
nyesen kivilágították a várost s a szeretett
főispán tiszteletére impozáns fáklvas zenét
rendeztek, mely alatt a városi dalárok is
énekeltek. A város nevében Elek Dávid pol-
gármester bucsuzott el a távoztól, ki meg-
hatva közölte meg a kitüntetését. A menet-
ben csaknem az egész város részt vett s mi-
kor elvonultak, a „Magyar király”-ban más-
félszáz terítékű lakoma volt, melyen a tár-
saság a késő éjjel órákig együtt maradt, sok
felköszöntőt mondva az ünnepelet férfura s
életve köztisztelőben álló nejét: Beniczky
Bajza Lenke iróné is.

— Képviselők mentelmi jogának fel-
függesszítése. Rácz Géza orsz. képviselő ki-
adatása iránt tegnap kereste meg a képviselő
házat a budapesti kir. fenyítő törvényszék
előnöke. Rácz Géza ellen tudvalevőleg a
kir. főügyesség indított sajtóperet ama röp-
irat miatt, melyet Rácz a Pozsonyban tar-
tott beszédebe képesen kiadott. A vád iz-
gatásra irányult. — Verhovay Gyula
kiadatását az ismert sikasztási ügyben szin-
tén a napokban fogja kérelmezni a törvény-
szék.

— Zeneestély. Holnap este a Vilmos
Lajos vendéglőjében a Magyar testvérek ze-
nekarának közreműködése mellett zenees-
tély lesz.

— Elnök jelölt nő. Hogy az amerikai
elnökválasztási előkészületekből, melyek je-
lenleg oly izgalomban tartják az Egyesült
Államok lakosságát, a humor sem hiányoz-
zik, arról gondoskodott a californiai orsz.
nőegylet. Ez egyet megunva az örökös férfi-
uralmat, egész komolyan elnökjelöltül léptette
fel Belva Lockwood asszonyt, egy Washing-
toni nő-üggyvédet. Es Lockwood asszony a
szóvettség összes lapjaiban közzé tett nyilat-
kozatban ki is jelentette, hogy elfogadja a
jelöltséget. Programjában azt is ígéri, hogy
a hivatalokat egyenlően fogja férfiak és nők
között felosztani. Hogy a kaliforniai szöveg-
jelöltük fellépését komolyan veszik, abban
senki sem kételkedik. Es hogy Belva Lock-
wood asszony kiáltványával csak ügyvédi
irodájának akart reklamot csinálni, az is
„több mint bizonyos”

— Hogy egy darabot a próbán ki-
fűtyöljenek, az sem tartozik a mindennapi
esetek közé. A Bécsi operában történt meg
ez a csoda, a szerző és a zenekar közti
konfliktus következtében. A Sakuntala új
ballet próbáján Bachrich, a ballet szerzője,
ingerülten kritizálta az orchester zené-
színek a játékát. Méregbe jöttek s kifűtyöl-
ték a darabot — az előadása előtt. Az
igazgató azonban elfojtatta az orchester-tor-
radalmat e felkiáltással: „Fűtyölhetnek, a
meddig tetszik, de azért mégis játszanok
kell.”

— Humor. Hogy ha én nem vol-
nék. Nagyban küzdött a rektor egyik is-
kolágyerekekkel. Mindenképp meg akarta neki
magyarázni a szószármaztatást, de a gyerek
csak nem fogta fel. A rektor majd megette
a méreg. Azonban a negyedszeri magará-
zata valahogy mégis elmondta utána a gye-
rek szórol-szóról (hanem azért akkor sem ér-
tette). — No látod! — mond a rektor egész
őnézettel. „Bizony ha én nem volnék, te
volnál a világon a legnagyobb számár!” —
Zágrábban Egy horvát földbirtokos
vadászterületén barangol. Az utfordulónál
két részeg embert hall osztozkodni. Ugyan-
csak emlegették egymás öregapját. „Barátom,
szól erre a földbirtokos erdéséhez, ki utána
jött, nem tudja, kik azok a horvát képviselő
urak?” A lealkudott évek Iskola
látogatás alkalmával kérdi a tanfelügyelő egy
megteremt s kissé korosnak látszó suhanec
tól: „Hány éves vagy fiam?” — „Tíz” —
„Micsoda, csak tíz?” — „Már pedig én idő-
sebbnek gondoltalak volna.” — „Hájszen igaz-

ság szerint tizennégy esztendőnek két len-
nem, hanem hát két esztendőre malacokat
öriztem, kettőt meg betegem fekdtem s az
nem számít.” — Bölcs ítélet. Négy
csigány együtt vett egy lovat és akként
egyöztek meg, hogy mindegyik a ló 1—1
lábának lesz a gazdája, míg valamelyik ma-
gához nem váltja a többi három lábát. Ek-
kor a ló egyik lába megsebesedett és gyó-
gyításához tüzet kellett rakni. A mütét künn
a mezőn történt, de a ló megbokrosodott, az
egész készlettel együtt elvágatott és eköz-
ben egy pajtát meggyújtott. A kárterítés mi-
att nagy pör támadt. Az ítélet úgy szót,
hogy az illető beteg láb tulajdonosa tarto-
zik a kárt megtéríteni, mert ez okozta a sze-
rencsétlenséget. De az elítélt föllebezett és
meg is nyerte pörét, mert bebizonyította,
hogy a sebes láb nem birt volna szaladni
ha a többi három nem egészséges.

B u c s u.

Egyetlen szeretett gyermekem kis leányt
kám elhunyt a súlyos fájdalmakat mér-
reám, hogy e várost elhagyni vagyok kény-
telen. Azoknak a kiltől személyesen bucsu-
nem vehettem ez uton mondom „Isten hoz-
zá” dot s kérem öket, hogy tartsanak meg
tovább is jó emlékezetekben a mint hogy én
sem fogom soha elfelejteni debr. ösmerőse-
met, kik pártfogásukban részesíteni kegyesek
voltak. Ernst Klára.

CSARNOK.

Regényirodalmunk és az olvasók.

Hogy mi indít bennünket ennek a pár-
huzamnak a föllállítására? A felelet egyszerű.
Most kaptuk a „Regényvilág” negyedik é-
vfolyamának utolsó számát egyszerűs mind az
ötödik évfolyam első számát, a melynek gaz-
dag tartalma meglep már csak azért is, hogy
pályafutása ötödik évének elején sokkal jobb
erőben van, mint valaha volt. Végignézzük
az első négy évfolyam tartalomjegyzékét és
a vaskos kötetekben oly bő tárháza nyílik a
jobb-nál-jobb eredeti és fordított műveknek,
hogy el sem tudjuk képzelni, mit csinált az
a sok jeles toll addig; míg a „Regényvilág”
hasábjain működési tere nem nyílt.

A muesa hallgatott, mert szavát nem
akarták érteni. Kiuek lett volna kedve írni,
mikor nem volt, a ki művét kiadja? Ki vál-
lalkozott volna egy eredeti magyar regény
kiadására, mikor nem volt, a ki azt megve-
gye? Nem mintha oly szegények lettek volna
olvasóink, hogy könyvre éppen nem jutott nek-
kik, hanem nasutt a baj.

Minden jobb háznai tarka gyűjteményét
találjuk annak, a mit a kül- és belföld cse-
cse-becsékből termel, csak — könyvek nin-
csenek, csak igen kevés helyen. Az asztalon
hever ugyan néhány diszkötés némi tartal-
lalommal is, képgyűjtemény, imitt-amott egyik-
másik újság, a mely sem jó, sem rossz, ha-
nem hát divatos, — és ezzel a ház szellemi
kiüesei ki vannak merítve.

De nem! A ház urnőjének hálószobá-
jában, a szekrényen néhány jelesebb mű-
fekszik, de olyan állapotban, hogy csak a
legnagyobb törelemnek köszönheti, a midőn
a hölgy előkelő szobájában, a legiszább és
legfinomabb holmi között, selyem és bársony
között leverhet Rész könyvek, piszkos ol-
vasmány, a mit ily finom hölgnél föl sem
tételeztünk volna. Nem a tartalomról van
itt szó, mert valószínűleg Jókai, Mikszáth,
Tolnai, Beniczky vagy más jelesebb írónk
nek műve, csak kivételről piszkos. A kölcsön-
könyvtárak példányai. Persze, sok minden-
féle társaságban megfordultak már. De hát
olcsó. Ugya az a hölgy, a ki keztyűért éven-
ként pár száz irtot költ, fukar, mint egy
uzsorás, midőn a könyvekről van szó. Nem
mintha nem volna a legbizgőbb olvasó; de
ugy vélekedik, hogy mire való a kölcsön-
könyvtár, ha magunk is megvesszük a köny-
veket? És mire való a könyv, ha egyszer
átolvastuk? Kibóbot! péz! — Ez az utóbbi
nyilatkozat még azt a gyanut is ébreszti
bennünk, hogy az olvasónő legszivesebben fog-
lakozik oly könyvvel, a mely egyszeri át-
olvasás után teljesen elveszti értékét. Így
persze érthetővé válik a könyv tábláján lát-
ható mindenféle zsír, viasz, dohánypecsét,
s csak éppen hölgyünk demokratikus érzel-
meinek öröndünk, a ki a szakácsnékkel és
más hasonló foglalkozású egyénekkel egy-
és ugyanazon tából veszi a szellemi táplá-
lékát.

A kölcsönzött könyv ritkán van oly
külső mezen, mint a milyennek azt kíván-
nánk, ha csak nem egészen új. Minél érdeke-
sebb valamely könyv belső tartalma, annál
tisztátlanabb a külsője, és igen gyakran épp
azon a lapon, a melyen valami paradicsomi
jelenet játszódik le, oly nyom pompázik, a
melynek titokzatos eredete éppenséggel nem
egyez meg a költő eszékai intencióival.

Es nem utolsó ellenvetés a kölcsönkönyv-
tárak ellen az sem, hogy a ragályos beteg-
ségek terjedésének előmozdító. Megfontolásra
mélto ez a szempont mindég és mindenütt,
de különösen a jelen időben, midőn egy bor-
zasztó járvány jár be a világot. A járvá-
nyos beteg kezéből kikerült könyv nem egy-
szer volt már a következő olvasóra nézve
betegség vagy halál oka.

A kritikusok, a kik vagy erkölcsi föl-
háborodásból ítélnek el, átkozzák meg a köny-
veket, vagy titokban élvezve olvassák azo-

kat, hogy aztán széttejjék, bebizonyítandók
ez által, hogy éles tollal rendelkeznek, — a
kölcsönkönyvtárak javára dolgoznak. A rossz
könyveket nem veszik, a jókat nem olvassák.
De ezeket az állapotokat kevésbé lehet a
kritikusok, mint a közönség rovására írni. A
hol nagy a zaj, odá oszódunk a kíváncsiak.
ha száz esetből tudják is, hogy megint csak
nagy hü hó semmiért.

A kölcsönkönyvtár nagyon érdekes hely
megérdemli, hogy visszatérjünk oda. Az író
itt nagyon hálás tapasztalatokra tehet szert.
Itt nyilvánítja a közönség, hogy tulajdonké-
pen mit kíván. Szereti az izgató, pikáns,
könyved olvassmányt, az üres szellemet és a
csiklandoztató frázisokat, ... szereti a fran-
ciáit.

Megtanulhatja itt az író, hogy a kö-
zönség nem akar sem épülni, sem okólni,
hanem csak mulatni akar. De meglepi őt a
takarékoságnak itt nyilvánuló különös neme
is. A legvagyonosabb hölgy is képes a leg-
érdekesebb regény folytatásával addig várni
míg a következő kötet rendelkezésére állhat,
és a könyvet a világról sem veszi meg.

Es ha a szalonhölgy egyszer az íróval
találkozik, nem tud neki nagyobb bókot mon-
dani, mint hogy leereszkedőleg közli vele,
hogy legújabb könyvét most hozata el — a
kölcsönkönyvtárból. Csak a tudós, az egy-
szerű polgár veszi meg a könyveket, a mely-
yekbe aztán testestől, lelkestől elmélyed.

Pedig ha előkelőbbjeink, a kik minde-
mütt ott ragyognak, a hol szépet és nemes-
tárogatni kell, rászánnak magukat arra, hogy
mint az angolok és francziák teszik, ők is
megszerezzék nemzeti irodalmunk kiváló és
legjobb műveit, mely gyorsan megváltoz-
na a helyzet! A teremtő szellemeknek, a nép-
legmagasztosabb eszméi magyarázóinak nem
kellene anyagi gondok miatt emésztődniök. A
könyvek olcsóbb áron kelnének s a kevésbé
vagyonos is könnyen megszerezhetné. És a
mi a födolog s szalonban nemcsak selyem-
butor, hanem könyvszekrény is állana. A tár-
sálgásnak mily gazdag anyag, a szellemi nyu-
tatózásnak mily kifolyhatatlan eszközt nyujt-
na az ily válogatott könyvgyűjtemény! —

Es mily disz a szépen kötött könyv a szép-
faragású könyvszekrényben! — Az angol
nem sok időt fordít az olvasásra, de megve-
szí a könyveket már csak azért is, hogy ha-
zájának kiváló szellemi közelében legyenek,
és hogy a pompás diszkötések a lakoszobá-
ját élénkítsék. A franczia megveszi a köny-
veket ön maga gyönyörűségére és termei di-
szítésére. Miért ne tehetnénk mi is épp ugy,
holott nincs más óhajunk, minthogy nemzeti
irodalmunk emelkedjék, viragozzék!

Önkénytelenül írja ezeket tollam, mi-
dön ismételen nézem az előttem fekvő „Re-
gényvilág” új folyamának első füzetét.

Ez a lap tüzte ki programjára azt,
hogy évenként csekély előfizetési összegért
ugyanannyi jó, szép nemes és mulattató ol-
vasmányt nyújtson előfizetőinek, mint amennyi
pénzbe ugyanennyi kötet kölcsönzési díja a
kölcsönkönyvtárakban kerül.

Hiszen annyi szépet és jót mondtak
már erről a lapról, annyira megdicsérte a
sajtó és a nagy közönség, hogy valóban azt
kellene hinnünk, hogy nem hiányzik egyet-
len művelt ember asztaláról sem.

Pedig a ki a lelkes hangon tartott előfi-
zetési fölhívás sorai között olvasni akar és
tud, észreveheti, hogy az a bizalom, a mely-
en a jövő épül a múltban nem vált be a
legbiztosabb alaplak. — És ha okát keres-
sük ki tudna rámutatni? Senki sem! A Re-
gényvilág nemcsak jó lap, hanem a hason
irányú folyóiratok között a legjobb. A Re-
gényvilág tartalma nemcsak jó regények ké-
pezik, hanem a kölföldi és hazai irodalomnak
egyaránt legjelesebb termékei. A Regényvi-
lág tározói nemcsak mulattatók, hanem finom
izlésre vallók, kitűnőek is, úgy hogy értékük
megmarad az élvolasás után akárhany újabb
alkalomra, és így egyesítván benne minden
kellék, megérdemli a legszelebb, leghazafi-
asabb pártolást.

Közgazdaság.

Husárak

megállapítva s bejelentve 1884. okt. 8-tól
15-ig.

46 kr. Katona Lajosnál Rózsater 10.
szám alatt.

50 kr. Gyarmati Istvánnál mester-ut-
ca 1442. sz. a. Varga-utca 2238. sz. a.,
Nagy Mihálynál péterfia u. 970. szám alatt.
Balogh Jánosnál Mester-utca 1113. sz. a.

Minden föbbi bejelentett mézszárszékek
ben pedig 52 kr.

Jegyzet: Magyar Gábor három szé-
kében 1 kiló hus nyomtaték nélkül a közön-
ség részére 8 krral, — a cs. kir. katonai
kórház részére pedig 10 krral drágább.

Debreczen, 1884. szept. 30-án.

Sertés vásár.

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése
— okt. 6.
A hangulat javult. — Magyar ura-
sági öreg nehéz — — — frt., fiatal nehéz 43—
—44.50, közép 43.—45.—, könnyű 44.—46.
Szedott nehéz — — —, közép 43.—44.
könnyű 44.—55.—. Romániai bakonyi ne-
héz — — — átmeneti, közép — — —

bakonyi könnyű — — — átmeneti, ere-
deti nehéz — — — átmeneti, közép
— — — átmeneti. Szerbiai nehéz 44.50—
46.— átmeneti, közép 44.50—46.— átme-
neti, könnyű 44.50—47.— átmeneti. Hizlalt
1 éves ölosulyban % levonással — 2 éves
— — — öreg — — —. Az árak hizott
sertéseknél páronkint 40 kilós és 4% száza-
lékos levonással kilogrammonkint értendők.
Romániai és szerbiai sertések, melyek mint
átmenetielek adattak el, vevőknek páronkint
3 aranyban vám fejében megtérítetnek.

Legújabb.

(„Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.)
BUDAPEST, okt. 8. A képviselő-
ház igazoló bizottsága Nyáry Béla (Ipoly-
ság) és Teleki Domokos (Magyarlápós)
választását, melyek kérvényekkel megtá-
madtatták a biráói bizottsághoz utasi-
totta.

GÖRGÉNY SZ. IMRE, okt. 8. A
tegnapi vadászaton Wurmbrand Leo lött
medvét. A másik medvére előbb a trón-
örökös, azután Wurmbrand Ferdinánd
lőttek, s a medvét megsebesíték, de a
trónörökös a medvét átengedte Wurm-
brand Ferdinándnak. A trónörökös a
görgényi szegények javára több száz fo-
rintot adományozott.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

I. Bérlet. 9. szám.
Csütörtök október 9.

BUBORÉKOK.

Vigjáték 3 felv.
Műsor: péntek: „Olga,”
szombat: „Traviata.”

VASUT.

Debreczenbe érkezik:			
Budapestről	érk. éjjel	3 ó. 45 p.	
"	" d. u.	3 ó. 19 p.	
Szatmárról	" d. e.	11 ó. 47 p.	
"	" este	8 ó. 30 p.	
Kassáról	" d. e.	11 ó. 15 p.	
"	" este	6 ó. 50 p.	
Nyiregyházáról	" éjjel	11 ó. 39 p.	
Debreczenből indul:			
N.-Várad—B.-pest felé	d. e.	12 ó. 07 p.	
"	" este	8 ó. 50 p.	
Szatmár felé	d. e.	4 ó. 32 p.	
"	d. u.	3 ó. 49 p.	
Kassa felé	d. e.	9 ó. 45 p.	
"	d. u.	3 ó. 35 p.	

Felelős szerkesztő és kiadó lapfőnököse
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Nyilt-tér.

Alkalmazást nyernek

pénzbeszedők ügynökök
Neidlinger G.-nél piacz u. 2145.

Kávé.

HARLING LAJOS és TARSÁ. HAMBURG B.
Legfinomabb neműket küldenek portmentesen
átváltattal igen olcsó árk mellett.
Beállításra kész a kiszolgálás mellett senki
sem árusíthatja ezen kávékat olcsóbban.
5 ko afrik. Mocca prima 3 frt.
5 " Campina oros 3 " 90 kr.
5 " Cuba, brillans 4 " 40 "
5 " Ceylon, prima 4 " 80 "
5 " Arany menado küll. finom 5 " 20 "
5 " Cuba gyöngy " 5 " 20 "
5 " Ceylon "

NEMES GÁBOR

Debreczenben, főtér a városházával szemben.

Férfi, női és gyermek lábbeli raktár.

Férfi, női és gyermek lábbeli raktár.

Ajánlja a n. é. közönségnek dusan felszerelt kitűnő minőségű férfi, női és gyermek lábbelieit méltányos áron és pontos, gyors kiszolgáltatás mellett; — ugyanott mérték után és mindentéle lábbelik a legjobb anyagból a legrovidebb idő alatt készülnek; valamint a vidéki megrendelések utánvét mellett azonnal s lekiismeretesen eszközölköttek.

Mérték szerinti megrendelések legpontosabbban.

SZABÓ LAJOS FIAI

divat- és kézműáru üzletükben, Debreczen rózsatér.

Az őszi és téli idényre nagy választásban kaphatók:
 Divatos női ruhakelmék, flanelek, női posztók;
 Fekete ternők, cachmírok és mindenféle gyászczikkék;
 Selyem szövetek és színes atlaszok, bársonyok;
 Selyemkendők, gyapjú téli kendők minden nagyságban;
 Kreász, rumburgi, fonál és pamutvásznak;
 ÁGY és ASZTALNEMŰEK, BARKÉTEK, KALMUKOK;
 Csipke és szövet ablakfüggönyök;
 SZÖNYEGEK, FUTÓ, AGYELÉ és NAGYSZÖNYEGEK;
 Csipkék, szalagok, ruhadíszek, bélésművek, gombok;
 PAMUTOK és MINDENFÉLE RÖVIDÁRUK;
 kitűnő szabású férfi ingek; esernyők.
 !Szabott olesó árak mellett!

HIRDETMÉNY.

A földadó szabályozásáról szóló 1875. VII. illetőleg 1881. XL. t. cz. 7. §. értelmében, a földrésztetek osztályba sorozása végrehajtva s a tisztajövedelmi fokozatok is már megállapítva, sőt az ezekre eső földadó is kivétel levén, a földadó szabályozás nagy munkájából még csak az egyéni felszólamlás van hátra.

Hogy ez is mielőbb keresztül vezethető legyen, az 1881. XL. t. cz. 9. §. rendelkezéséhez képest, a kataszteri igazgatóság megküldte a sz. kir. Debreczen város határára vonatkozó új földadó kataszteri telekkönyvet, egyéni birtokiveket, s azok summáriumának egy példányát, hogy azok — mint a törvény rendeli — közhelyen 60 napi szemlére kitéssenek.

Ezen munkálat ellen, minden birtokosnak joga van felszólamlással élni:
 a) ha oly földrészlet, mely földadó tárgyát nem képezi, mint adóköteles soroztatott, vagy ha adóköteles földrészlet kihagyott.

b) ha valamely földrészlet többször, vagy ha nem a saját községre telekkönyvébe ígattatott be, vagy ha a tulajdonos hibásan van bejegyezve.

c) ha a térfogat hibásan tétetett ki,

d) ha a földrészlet nem a megfelelő művelési ág alá soroztatott.

e) ha a földrészlet nem a megfelelő minőségi osztályba soroztatott.

f) ha a földrészlet a járásán belül fekvő, határozottan megjelölendő más földrészlettel összehasonlítva egyenlőtlenül soroztatott.

Mindazon felszólamlás, mely nem az itt felsorolt esetekre vonatkozik, hivatalból vissza fog utasíttatni.

Értesítettik tehát a város összes birtokos lakossága, miszerint ezen új adómunkarészek a VÁROSHÁZA KISTANÁCSTERMÉBEN a f. évi október hó 1-ső napján közszemlére kitétettek s azokat ott mindenki, naponta, a hivatalos órák tartama alatt, megtekintheti s esetleg felszólamlását, akár szóval akár írásban, személyesen, vagy meghatalmazottja által, a városi tanács által e célra kiküldött tanácsnok Vértessy István kezéhez beadhatja.

Megjegyeztetik, hogy a felszólamlási határidő az 1884. évi november hó 29-én jár le.

Kelt Debreczenben 1884. évi október 1.

A városi tanács.

UJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR”

legújabb és legdivatosabb betűkkel
GAZDAGON FELSZERELT

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZENBEN, PIACZ, SIMONFFY-ház,

ajánkozik mindennemű nyomdai munka gyors és diszes kiállítására.

Községi és gyámi rovatos ivenk, hivatalos nyomtatványok,

MINDEN ALAKBAN.

ÜGYVÉDI ES KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK,

FALRAGASZOK, KÖRLEVELEK, GYASZJELENTÉSEK, LEVÉLFEJEK ÉS LEVÉLBORITÉKOK

bábi meghívók, névjegyek, füzetek és könyvek

a legjutányosabb árakon állíttatnak ki.

VIDEKI MEGRENDELESEK PONTOSAN TELJESITTETNEK.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.